

TRAIAN TANDIN

Din jurnalul unui polițist

Cuprins

Cuvânt-înainte	5
Adio fotbal!	11
Școala de ofițeri de miliție	22
Scrisoare de recomandare.....	31
Botezul.....	34
Comisarul Cadane	46
Discuția de caz	54
„Pâinea lui Dumnezeu”	62
Surpriza din instanță	67
Semnul „orb”	92
Lovitura de teatru	101
Coada de șoarece... ..	112
Viespea ucigașă	124
Nu numai vântul e de vină	128
Logica inversă.....	133
O strângere de mână	140
Cronometrul invizibil	143
O mică deformație.....	148
Vasilică	155
Banii sau viața	170
Pe urmele unui... „roib”	178
Călcâiul lui Achile.....	186
Un caz rezolvat de femei.....	195
Promovarea	201
O sesizare cu tâlc.....	205
Dedublarea	208

Brigada de șoc.....	215
Regretul... justiției.....	228
Drum bun, hanți!	235
„ 2. 6. 2. “	238
Trei violine.....	245
Incendiul de la sere	257

CUVÂNT-ÎNAINTE

Colonelul (r) Traian Tandin este un polițist-scriitor cunoscut în toată țara atât de colegii săi, prin reușitele profesionale, cât și de marele public în urma editării a 65 de cărți, care au avut un real succes de librărie și de prestigiu, dacă n-ar fi să amintim decât: „Enigmele căpitanului Roman”, „Dilemele căpitanului Roman”, „Bolidul verde”, „Pedeapsă în stil american”, „Cazul Rîmaru”, „Asasin fără voie” sau fermecătoarea poveste a unui câine polițist intitulată „Adio Ringo”.

După apariția fiecărei cărți, presa de specialitate și posturile de televiziune care au rubrici de profil au elogiât reușitele autorului care a creat în literatura polițistă un personaj foarte îndrăgit de cititori – căpitanul Roman – nimeni altcineva decât prototipul eternului ofițer de judiciar român (de ce numai străinii să-l aibă pe al lor!).

Ofițerul a mai scris 42 de scenarii de film, din care 34 pentru televiziune (vă amintiți de serialul „Enigma” de la TVR?), iar 8 didactice, în sprijinul pregătirii de specialitate a cadrelor M.I., după care s-au turnat filme de către Serviciul cinematografic al acestei instituții („Câinele de serviciu”, „Hoții de buzunare”, „Ascultarea martorului”, „Experimentul judiciar”, „Patrula de poliție pedestră”, „Patrula auto de poliție”, „Protecția locuinței” și „Acțiunea Gladiola”).

La acestea s-au adăugat sute de articole și reportaje publicate în revistele Ministerului de Interne („Pentru Patrie”, „Poliția Română”, ziarele județene de poliție) în cotidiene, reviste săptămânale, bilunare, lunare și almanahuri.

O carieră literară prodigioasă în care aduce prin tot ce scrie sufletul adevărului și al autenticității faptelor relatate, căci acum nu mai este un secret pentru nimeni, că meseria lui a fost similară cu a eroilor pe care îi creionează. Cu ei se identifică total, deoarece le cunoaște munca, el însuși fiind un reputat ofițer de judiciar timp de 25 de ani și încununat în această carieră debordantă cu diploma de „Expert în afaceri judiciare” în urma absolvirii, în anul 1978, a primului curs de acest gen din țară, cu durată de un an. Iar ca dezvăluire a unui alt... secret, el este, în cărți, „căpitanul Roman”.

„Micul detectiv al Grantului”, cum avea să fie denumit în copilărie Traian Tandin, a devenit dintr-un vrăjitor al balonului rotund, alături de fotbaliști cu faimă ca Nichi Dumitriu (Dumitriu II), Țiți Dumitriu (Dumitriu III) sau Florian Dumitrescu, un „vrăjitor” al artei criminalistici !

„Șpiț”, cum era el poreclit în lumea fotbalului din Grant, a devenit, în vara anului 1966, locotenent de miliție la numai 21 de ani. După cinci ani de activitate la formațiunile cercetări penale, economic și ofițer operativ de sector – patru ani la Hunedoara și un an la Circa 20 din Capitală –, pentru meritele sale deosebite, a ajuns la dragostea sa dintâi: judiciarul. Dar nu oriunde, ci în „Eiffel”-ul miliției, respectiv la Serviciul crime al Direcției judiciare din cadrul Inspectoratului General al Miliției. Aici a devenit un elev sârguincios al marelui criminalist, generalul de brigadă (p.m.) Dumitru Ceacanica, cu care a înconjurat țara în lung și-n lat, rezolvând cele mai spinoase crime și enigme criminalistice care altfel ar fi rămas cu autori necunoscuți. Apoi, și-a luat „zborul” singur...

Deunăzi, venind vorba despre Traian Tandin, Ceacanica, prietenul meu de inimă, pentru care îi aduc un pios omagiu și pe această cale, mi l-a caracterizat astfel: „Dacă literatura nu i-ar roade sufletul acestui minunat comisar T.T., judiciaristul din el l-ar < ucide > !...”

Botezându-l „Comisarul” (și așa i-a rămas porecla lui Traian Tandin până astăzi, când ea a fost oficializată prin atribuirea noilor denumiri profesionale ale polițiștilor) Ceacanica și-a exprimat satisfacția de a lăsa în urma sa un discipol pe măsură care prindea criminalii și rezolva cazurile printr-un fler și finețe psihologică aparte, aidoma comisarilor-meseriași de odinioară. De aceea, l-a ținut „aproape” și după ce eminentul criminalist a ieșit la pensie, cei doi se întâlneau la „șuete de taină” și de trei ori pe săptămână (dacă se putea), unde dezbăteau toate crimele cu autori necunoscuți de care se ocupa „Comisarul” și unde despicau împreună firul în șaisprezece, analizând pistecele cele mai „palpabile” care trebuiau să conducă la prinderea ucigașilor.

Dar Traian Tandin (oare pentru că este născut în zodia Peștilor?) căpătase și o altă pasiune: cea a scrisului. Unde înregistra succes de public, relatând numai cazurile pe care le rezolva personal. De fapt, debutul său în literatură a început în anul 1975, la revista „Pentru Patrie”, unde a inaugurat rubrica „Enigmele căpitanului Roman”. Un duel al minții, unde cititorii îmbrăcau „pe viu” haina ofițerului de judiciar și trebuiau să-l prindă pe infractor prin mijloace logice.

Nefiind de acord să rezolve numai o singură enigmă pe lună, după cum apărea revista „Pentru Patrie”, singura din peisajul publicistic de atunci unde se strecurau cazuri despre criminalitatea din România și care se vindea la negru, cititorii i-au adresat lui Traian Tandin sute de scrisori prin care i-au cerut o carte

de „enigme polițiste”. Totodată, în țară s-au format zeci de fan-cluburi intitulate „Enigma”.

Și așa a început evoluția literară a „comisarului” care a publicat – bineînțeles, cu aleși erou, „căpitanul Roman” – nu una ci cinci cărți de enigme criminalistice, toate după cazurile rezolvate de el.

Dar ofițerul dorea să facă mult mai multe lucruri bune pentru cetățeni. Fiindcă starea infracțională din România nu era dată publicității (la noi, în acea vreme, totul era perfect, iar criminalitatea „inexistentă”), el a scris o carte foarte complexă intitulată „Cum să ne ferim de infractori”, bazată pe experiența polițiștilor români și străini. Asta pentru că, în realitate, starea infracțională era destul de ridicată iar cetățenii nu cunoșteau nimic, fiind lipsiți de cele mai elementare noțiuni de autoapărare în fața infractorilor.

Așadar, cartea era destinată pregătirii antiinfracționale a românilor, pentru publicarea ei fiind necesare avizul Cenzurii (securității) și al șefului Inspectoratului General al Miliției, generalul-locotenent Constantin Nuță. Securitatea a dat aviz favorabil considerând lucrarea benefică atât timp cât nu se publicau statistici despre criminalitatea din România, ci numai sfaturi la obiect, pe varietatea principalelor genuri de infracțiuni. Generalului Nuță i-a plăcut și lui foarte mult inițiativa și, apreciind că lucrarea este de anvergură și va avea mare efect la public, a intenționat s-o semneze el ca șef al Miliției Române.

Traian Tandin, care avea pe atunci gradul de căpitan și era un mare entuziast (ca toți tinerii), n-a acceptat propunerea generalului Nuță (chiar dacă acesta i-o făcuse în biroul său, la o cafea îmbunătățită cu coniac Metaxa), considerând un furt pe față de inteligență. Urmarea a fost dezastruoasă pentru ofițer. Deși era cotate ca cel mai bun specialist din țară în materie de omoruri la vremea respectivă, Nuță citându-l personal prin nu mai puțin de 32 de ordine de zi ale Inspectoratului General al Miliției, ca drept mulțumire pentru rezolvarea respectivelor cazuri spinoase, Traian Tandin a fost mutat ca simplu lucrător la Circa 21 miliție din Capitală.

Iată, așadar, cât a avut de suferit un expert în probleme judiciare din cauza celei de-a doua sa pasiuni: scrisul, pe care îl dorea benefic în slujba compatrioților. Dar lucrurile nu s-au oprit aici.

La experiența profesională pe care o avea ofițerul, el nu putea rămâne la o circă de miliție, generalul Vasile (inspectorul-șef al Capitalei) promovându-l imediat ca șef al Brigăzii furturi auto-moto din cadrul Serviciului circulație

I.M.B. Brigadă prin excelență cu profil judiciar, în anii '80 înregistrându-se în București peste o mie patru sute de furturi de autovehicule și motorete, anual.

Aici, Traian Tandin și-a format o echipă din tineri ofițeri și subofițeri și a început „asaltul”, reușind ca în anii 1982-1983 să reducă furturile de auto-moto la cifra de 300, anual. Totodată, în acești doi ani, brigada sa a fost declarată cu cele mai bune rezultate judiciare la nivelul Miliției Capitalei. Însuși generalul Nuță l-a mai citat pe țară prin 14 ordine de zi ale Inspectoratului General al Miliției, iar multe ziare și publicații au relatat pe larg despre succesele brigăzii sale (descoperiri, în afara hoților de mașini și motorete, a autorilor unor omoruri, lovituri cauzatoare de moarte, tâlhării, violuri, escroci, spărgători de locuințe, hoți de buzunare și infractori de tot felul).

În urma acestor succese și crezând că generalul Nuță l-a iertat, Traian Tandin a comis o a doua „greșală”. În sensul că, în vara anului 1983, a publicat la editura Dacia, din Cluj-Napoca, o interesantă carte de enigme polițiste, după cazurile rezolvate de el în ultimii trei ani și intitulată „Bolidul verde”. Cartea a avut un deosebit succes la public, devenind foarte repede carte de export. Astfel, ea a fost tradusă în fosta U.R.S.S. în 500.000 de exemplare, statul român încasând o sumă mare în valută, respectiv în ruble. Titlul cărții în limba rusă: „Zelenii meteor”.

Când generalul Nuță a aflat, la sfârșitul anului 1983, de această carte a „comisarului” (neangajând instituția miliției nu mai fusese obligatorie și aprobarea șefului I.G.M., ci numai a „cenzurii”) s-a făcut foc și pară. Fără a ține seamă de meritele ofițerului cu brigada sa în stârpirea stării infracționale de pe raza Capitalei, precum și de faptul că statul român încasase de pe urma acestei cărți o sumă considerabilă în valută, el a ordonat imediat mutarea lui Traian Tandin la Circa 3 miliție din Capitală, ca simplu lucrător de judiciar, cu mențiunea să fie „supravegheat” și interzis să mai fie în vreun fel promovat.

Mai mult, tot din ordinul lui Nuță, șeful Miliției Capitalei, colonelul Marin Bărbulescu, l-a chemat pe ofițer și l-a pus să dea o umiltoare declarație scrisă prin care se obliga să nu mai scrie absolut nici un rând, la prima „abatere” fiind dat afară din miliție. Și comisarul a scris-o plângând...

Iată unde a dus furia agramaților și a infractorilor-afaceriști care conduceau miliția în vremea respectivă. După revoluție s-a dovedit cine au fost generalii Nuță, Mihalea (locțiitorul primului) și colonelul Bărbulescu. Niște bișnițari și infractori de drept comun, care lucru mână în mână cu capii lumii interlope,

strângând averi în bunuri, bani, valută și bijuterii. O altă parte provenea din jefuirea banilor lucrătorilor de miliție din Capitală și din țară care trebuiau să cotizeze cu mari sume de bani pentru sprijinirea clubului de fotbal „Victoria” București (club al Miliției Capitalei, al cărei președinte era colonelul Bărbulescu), bani care nu se înscriau în evidențe (negri) și intrau în buzunarele celor trei. Dacă vreun lucrător de miliție îndrăzne să nu cotizeze (sumele erau fixe) era dat imediat afară din instituție...

În fața acestor bandiți, „comisarul”, care împlinise 20 de ani de poliție, a trebuit să stea „ascuns” la biroul judiciar al Circumscripției 3 miliție, până la revoluție. În toți acești ani, fiind declarat disident (în materie de scris, evident) nu a mai publicat nici un rând, nici chiar cu pseudonim. A scris, însă, pentru sertar, intenționând, fără să bănuiască vreodată că se vor schimba vremurile, ca în momentul când acumula 25 de ani de vechime în muncă să se pensioneze medical pe fond neuropsihic (exista această posibilitate printr-un aranjament cu doctorii psihiatri din rețeaua medicală a M.I., care-l îndrăgeau și aveau de la el toate cărțile publicate). După această pensionare putea să-și publice liniștit cărțile, nemaivând probleme cu generalul Nuță sau altcineva din comanda miliției. Era nevoie doar de avizul „cenzurii”, compusă din trei ofițeri de securitate, oameni de litere care și ei îl îndrăgeau pe „comisar”.

Dar n-a fost să fie așa. Traian Tandin fiind un dăruit al judiciarului pe care l-a slujit cu abnegație, a rezistat pe „baricadele” acestuia până la revoluție, când totul s-a schimbat pentru el și nu numai.

Noua conducere a Poliției, recunoscându-i cu adevărat meritele de profesionist și scriitor, l-a numit pe „comisar” redactor-șef al tinerei publicații care lua ființă, „Poliția Română”. După 36 de ani de poliție, în luna martie 2000, Traian Tandin a fost pensionat la limită de vârstă fiind felicitat personal de ministrul de interne pentru întreaga sa activitate în slujba poliției.

Cât privește cartea „Cum să ne ferim de infractori”, pe care voia s-o semneze generalul Nuță, ea a apărut după revoluție, sub semnătura „comisarului”, bineînțeles, la editura Ministerului de Interne.

Continuându-și mai departe vechea preocupare de a fi cât mai util compatrioților săi, Traian Tandin a mai publicat două cărți în sprijinul pregătirii antiinfracționale a populației, intitulate „Sus mâinile, domnilor infractori!” și „Să ne apărăm, cunoscând limbajul infractorilor”. După aprecierea specialiștilor în

materie, cu această ultimă carte „comisarul” a intrat în istoria filologiei, dicționarul său cu argoul infractorilor fiind studiat de studenții la litere.

O activitate prolifică, pe măsura experienței sale de expert în afaceri judiciare și a talentului literar.

Cartea de față reprezintă un jurnal al unui criminalist de excepție ce urmărește traiectoria devenirii sale, a perfecționării mijloacelor proprii de investigare de-a lungul celor cinci ani până a ajunge la cel mai invidiat serviciu din toată poliția: omoruri!

Este scrisă într-un dialog viu, captivant, prevăzându-i un succes indiscutabil.

EUGEN TEODORU

ADIO FOTBAL!

M-am născut într-un oraș pe care unii îl denumesc, îl scriu sau îl pomenesc de la o vreme, mai exact de când a apărut regretatul „nea Mărin” la TV, orașul „C”. Nu știu de ce se feresc ei de celelalte șase litere ale cuvântului că, în ce mă privește, oltean sunt, bucureștean îmi zice. Dar atât de bucureștean că, la școala de ofițeri de miliție, colegii, chiar și cei mai înverșunați craioveni, îmi ziceau „Grandi”...

Am părăsit locul de naștere la câteva săptămâni după ce-am văzut în Oltenia lumina zilei. M-am întors și m-am instalat într-un confortabil pătuț dintr-o casă în cel mai invidiat cartier bucureștean, Grant, pe care unii, franțuziți ce nu se mai poate, îl pronunță cu „d”. Aici mi-am trăit copilăria, aici am iubit prima dată, aici îmi rupeam pantalonii, încălțăminte și picioarele după mingea de cârpă, sau, mai rar, de cauciuc, pe care o băteam toată ziua, uneori și la lumina becului de pe stradă, cu Nichi Dumitriu, Florian Dumitrescu și alți amorezați de vrăjile „bășicii”.

Duminica mai ales, era o nebunie. Venea tot cartierul să ne vadă în parcul C.A.M., la o miuță. Bătrâni, vârstnici, copii, cu toții se îmbulzeau la spectacol. Miracolul fotbalului e boală veche în Giulești. Unii se urcau în pomi, la „tribuna I”. Ce viață! Improvizam două „porți” și începea „circul”. Dacă jucam eu alături de Nichi era blestem de echipa adversă. Le înnodam picioarele, îi lăsam în joc de gleznă și îi învârteam pe loc ca după zmeu. Era un desfrâu să auzi „tribunele” aclamându-te, ambiționându-te să-i faci limba cravată celui mai bun dintre adversari. Dar mândria mea atingea culmea, dacă există o asemenea culme, când observam că printre spectatori se afla și mama. Zâmbea și se amuza și ea alături de ceilalți. Și eram eu mândru nevoie mare, cum spuneam, numai că știam: mama venea de fapt să mă ia acasă. În goana după balon sau în unduirea unei fente îi aruncam priviri, rugător. „Măcar zece minute!” o imploram din ochi. Dar ea îmi făcea semn că ajunge. Ce trebuia să fac? Nu mă mai avea decât pe mine, mama, iar eu numai pe ea, căci tata...

Oftam și mă-ndreptam trist, cu lacrimi în ochi, spre spectatoarea care nu venea să mă vadă jucând. „Mai lăsați-l doamnă!” auzeam voci în urma mea. Dar mama mergea înainte și nici măcar o privire-napoi. Ce știau ceilalți ce-nseamnă pentru o femeie să crească singură un copil?!

Locuiam alături de parcul C.A.M., însă drumul până acasă mi se părea în asemenea clipe lung și obositor. Picioarele îmi erau grele și parcă târam greutatea de plumb după mine. Intram în curte și închideam poarta încet, privind cu jind spre locul unde știam că-mi lăsasem cele mai minunate visuri. Nu puteam nici să-mi imaginez că voi renunța vreodată la fotbal. Îl îndrăgeam mai mult decât sandalele nou-nouțe, de 116 lei, pe care le lustruiam în zadar în fiecare dimineață ca să mai prindă luciu. Intram în casă, mă trânteam în pat și începeam să plâng. Plângeam însă degeaba, că nu obțineam niciodată nimic. Cu plânsul mă alegeam.

A venit primul an de școală cu aceleași restricții din partea mamei în privința fotbalului. Mă străduiam s-o înțeleg totuși. Îmi dădeam seama că se descurca greu. Dar la fotbal cum să fi renunțat! M-am înscris pe ascuns la Clubul de fotbal „Rapid”, la pitici. Stadionul Rapidulețului era foarte aproape de noi, lângă podul Grant, unde făceam și cumpărăturile. Ce vis să joci fotbal pe gazon! Iarba aceea fără seamăn de verde a Giuleștiului, tricourile vișinii, șuieratul locomotivelor care parcă ne salutau. Ce să mai vorbesc de galerie care te făcea să te simți în al nouălea cer. Să știți că galeria este cea care face adevărata consacrare a sportivului... Ei, și? Mama mi-a aflat repede taina. De altfel, nu i-a fost deloc greu să mi-o descopere. Veneam acasă baie de apă. A trebuit să-i spun. Și din ziua aceea, mi-a interzis categoric să mai pun piciorul pe minge.

Intervențiile și rugămințile lui „nea Costel”, antrenorul, n-au făcut altceva decât s-o facă și mai fermă în hotărârea ei. „Nea Costel” a înțeles până la urmă. Nu știu ce a discutat cu ea între patru ochi, că la plecare m-a îmbrățișat și m-a bătut cu palma bărbătește peste umăr. „Lasă, Șpiț, nu fi supărat, așa e fotbalul: azi ești, mâine nu iești. Ascult-o pe mama ta, că ai o mamă de aur, și va fi mai bine!” Îmi venea să-mi mușc mâinile, să o iau aiurea la fugă sau să lovesc cu piciorul în ziduri. L-am întrebat abia stăpânindu-mă să nu urlu: „Atunci, de ce ziceați că am dribling, viteză, că o s-ajung mare?” S-a uitat la mine cu compasiune. „Eee!... a dat el din cap. Sunt lucruri și mai frumoase în viață. Balonul e rotund...” Și cu asta a plecat. Am rămas cu o grea amărăciune în mine, care-mi îmbolnăvea pur și simplu sufletul. În momentul acela îl uram, aș fi aruncat cu pietre după el, uram fotbalul și toți fotbaliștii din lume, începând cu Zamora și terminând cu Codreanu, care mă urechease odată auzind că-i zisesem „Bau-bau”. I-aș fi bătut pe toți, așa cum își bătea adversarii la box nea Luca Romano și care m-a pus și pe mine o dată în „dificultate” numai cu un sfert de alonjă, când am zis că fotbalul este un sport bărbătesc și nu boxul, unde se umblă cu mânuși...

Cu fotbalul deci o terminasem, cu boxul – la fel... Mă încerca un sentiment de evadare în necunoscut. Am plecat hai-hui pe străzi. Să uit. Dar ce să uiți? Parcă așa ceva se poate șterge cu buretele, ca la tablă? Am ajuns fără să vreau la Podul Grant. Ah, iarăși Podul Grant, iarăși „potcoava” Giuleștiului! Eram ca năuc. M-am lipit de un zid, ca să nu mai văd „Maracana” noastră, și-am izbucnit în plâns. Și cum plângeam așa, vărsându-mi tot focul, m-am pomenit cu o mână pe umăr și am auzit în spatele meu:

– De ce plângi, măi, Șpiț?

M-am întors. Într-un halat alb, nea Florică „Chilipir”, unul dintre admiratorii mei care locuia în cartier, chelner la restaurantul „Grant”, mă privea gata să bată o lume întreagă pentru mine. Îmi zicea „Șpiț”, ca și ceilalți de altfel. Aveam eu un talent formidabil să salt mingea peste piciorul adversarului, ca apoi să dau gol cu șpițul...

– Ce să fac, nea Chilipir, îngân cu printre sughituri. Nu vezi?

– Cum ai zis, mă?

– Iartă-mă, nea Chilipir! repet eu prostește. Când îmi dau seama de gafă, mă întorc într-o parte și dau să-mi acopăr fața, ca să nu mă lovească.

– Și în cartier, tot așa-mi zice? mă zgâlțâie el.

– Da, nea... Da, nea Florică. Eu de unde să știu! Tremuram să n-o termin cu chelneria...

– Ia te uită, frate-miu, își pune el mâna în șold, și eu care te-aveam la inimă. Ai dracu' puști!

A dat să plece, dar s-a întors.

– Și de ce plângi, mă?

– N-am să mai pot să... joc... să joc fotbal! Am izbucnit eu iar, aducându-mi aminte de durerea care-mi zdrobea inima.

– Da' ce, ți-ai rupt piciorul? Mă întrebă el grav.

– Nu, da' s-a dus cu contractu', cu Rapidulețu' și mama nu dă înapoi!...

– Care contract, mă, ce contract?

– Păi, nu așa se zice când îți iei adio de la club?!

– Și ce-are, mă, maică-ta cu fotbalul? Cum să nu te lase? Ia vino-ncoace, m-a tras nea Florică după el. Vino-n salon că am clienți. Hai, să-mi povestești acolo.

Știam că are suflet bun nea Florică și că ținea la mine. Trebuia să mă ierte el pentru chestia cu... Dacă așa-i zicea cartieru', eu ce vină aveam...